

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DĚLITEL

(M-06-19)

- dělitel určitého čísla je číslo, kterým se dá určité číslo beze zbytku dělit

Například: $12 : 3 = 4$ $12 : 2 = 6$ $12 : 4 = 3$ $12 : 12 = 1$ $12 : 6 = 2$ $12 : 1 = 12$

Číslo 12 má šest dělitelů – 1, 2, 3, 4, 6, 12. Takovému číslu se říká **číslo složené**.

- číslo, které lze dělit pouze jedničkou a samo sebou, se nazývá **prvočíslo**

Například: $37 : 37 = 1$ $37 : 1 = 37$

1) Urči, která čísla jsou čísla složená a která jsou prvočísla.

5, 8, 9, 14, 17, 21, 26, 29, 33, 38, 41, 43, 45, 48, 52, 57, 59, 61, 64, 67, 73, 77.

Prvočísla: **5, 17, 29, 41, 43, 59, 61, 67, 73.**

Čísla složená: **8, 9, 14, 21, 26, 33, 38, 45, 48, 52, 57, 64, 77.**

2) Najdi všechny dělitele daných čísel.

18 – 1, 2, 3, 6, 9, 18

24 – 1, 2, 3, 6, 8, 12, 24

36 – 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 18, 36

48 – 1, 2, 3, 4, 6, 8, 12, 16, 24, 48

56 – 1, 2, 4, 7, 8, 14, 28, 56

75 – 1, 3, 5, 15, 25, 75

3) Najdi společné dělitele obou čísel:

a) 9 a 15 – 3

b) 16 a 28 – 2, 4

c) 15 a 45 – 3, 5, 15

d) 28 a 49 – 7

e) 6 a 24 – 2, 3, 6

f) 32 a 56 – 2, 4, 8